

Bản án số: 12/2025/HS-ST

Ngày: 21-5-2025

**NHÂN DANH
NƯỚC CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM
TÒA ÁN NHÂN DÂN HUYỆN KRÔNG ANA, TỈNH ĐẮK LẮK**

- Thành phần Hội đồng xét xử sơ thẩm gồm có:

Thẩm phán - Chủ tọa phiên tòa: Ông Đỗ Văn Thành.

Các hội thẩm nhân dân: Ông Vũ Kim Quy, ông Nguyễn Xuân Tiên.

Thư ký phiên tòa: Ông Đỗ Hoàng Duy - Thư ký Tòa án nhân dân huyện Krông Ana.

Đại diện Viện kiểm sát nhân dân huyện Krông Ana tham gia phiên tòa: Bà Bùi Thị Thành - Kiểm sát viên.

Ngày 21 tháng 5 năm 2025, tại Trụ sở Toà án nhân dân huyện Krông Ana, tỉnh Đắk Lắk xét xử sơ thẩm công khai vụ án hình sự sơ thẩm thụ lý số 12/2025/TLST-HS ngày 29 tháng 4 năm 2025, theo Quyết định đưa vụ án ra xét xử số 12/2025/QĐXXST - HS ngày 09 tháng 5 năm 2025, đối với các bị cáo:

1. Họ và tên: Y N Hmők, sinh ngày 10/02/1998; tại huyện K, tỉnh Đắk Lắk.

Nơi cư trú và chỗ ở hiện nay: Buôn D, xã D, huyện K, tỉnh Đắk Lắk.

Nghề nghiệp: Làm nông; Trình độ văn hóa: 12/12; Dân tộc: Ê đê; Giới tính: Nam; Tôn giáo: Không; Quốc tịch: Việt Nam;

Con ông Y B Niê (đã chết) và bà H W Hmők, sinh năm 1978; bị cáo có vợ là H' L Hdruê, sinh năm 2002 và có 01 con sinh năm 2022.

Tiền án, tiền sự: Không.

Bị cáo đang tại ngoại, có mặt tại phiên tòa.

2. Họ và tên: Y D Byă, sinh ngày 30/11/2007; tại huyện K, tỉnh Đắk Lắk.

Nơi cư trú và chỗ ở hiện nay: Buôn D, xã D, huyện K, tỉnh Đắk Lắk.

Nghề nghiệp: Làm nông; Trình độ văn hóa: 05/12; Dân tộc: Ê đê; Giới tính: Nam; Tôn giáo: Không; Quốc tịch: Việt Nam;

Con ông Y H Hmők, sinh năm 1981 và bà H N Byă, sinh năm 1980; bị cáo chưa có vợ, con.

Tiền án, tiền sự: Không.

Bị cáo đang tại ngoại, có mặt tại phiên tòa.

Người đại diện hợp pháp của bị cáo Y D Byă: Ông Y H Hmők, sinh năm 1981 và bà H N Byă, sinh năm 1980 (cha mẹ đẻ của bị cáo Y D);

Địa chỉ: Buôn D, xã D, huyện K, tỉnh Đắk Lắk. Có mặt.

- *Người bị hại:*

+ Anh Y C Byă, sinh năm 2004;

+ Anh Y A Byă, sinh năm 2004;

Cùng cư trú: Buôn C, xã B, huyện K, tỉnh Đắk Lắk. Đều có mặt.

- *Người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan:*

+ Anh Y K Hdruê, sinh năm 2003;

+ Anh Y N Byă, sinh năm 2007;

+ Anh Y T Byă, sinh năm 1998;

+ Ông Y C Niê, sinh năm 1983;

Cùng địa Buôn Cuê, xã B, huyện K, tỉnh Đắk Lắk. Đều có đơn xin xét xử vắng mặt.

+ Anh Y B Ênuôl, sinh năm 2003;

Địa chỉ: Buôn D, xã D, huyện K, tỉnh Đắk Lắk. Có mặt.

NỘI DUNG VỤ ÁN:

Theo các tài liệu có trong hồ sơ vụ án và diễn biến tại phiên tòa, nội dung vụ án được tóm tắt như sau:

Xuất phát từ việc Y C Byă thường xuyên nhắn tin cho chị H' L Hdruê, sinh năm 2002, trú tại buôn C, xã B, huyện K (là vợ của Y N Hmők) nên giữa Y N Hmők và Y C xảy ra mâu thuẫn, cả hai hẹn gặp nhau vào lúc 17 giờ ngày 13/12/2024, tại ngã ba D, thuộc thôn E, xã B để giải quyết mâu thuẫn. Y N Hmők gọi điện rủ Y B Ênuôl, sinh năm 2003 và Y D sinh năm 2007 đều trú tại buôn D, xã D, huyện K đi đến ngã ba D, để đánh nhau với nhóm Y C, thì cả hai đồng ý. Y N xuống nhà bếp lấy 01 con dao dài khoảng 0,445 mét giấu trong lưng quần rồi đi bộ đến gặp Y B đang đứng đợi trước nhà. Y D gọi điện thoại rủ Y Q Niê, sinh năm 2003, trú tại buôn D, xã D đi đánh nhau với nhóm Y C nhưng Y Q không đi nên Y D đi về nhà lấy 01 cây gậy (cây cơ bị da bị gãy phần đầu) và 01 con dao bằng kim loại dài khoảng 0,547 mét để ở sau nhà bếp rồi điều khiển xe mô tô biển số 47H7 - 0960 đi bộ đến nhà Y B. Tại đây, Y N điều khiển xe mô tô biển số 47H1 - 0960 chở Y D và Y B đi đến ngã ba D để đánh nhau với nhóm Y C.

Sau khi hẹn gặp Y N tại D để giải quyết mâu thuẫn. Y C gọi điện rủ Y A Byă, sinh năm 2005 và Y K Hdruê, sinh năm 2003, đều trú tại buôn C, xã B đi đến ngã ba D, để đánh nhau với nhóm Y N thì cả hai đồng ý. Y A về nhà lấy 01 con dao bằng kim loại dài 1,3 mét để ở vị trí gác chân xe mô tô nhãn hiệu Vario màu xám (chưa có biển số) rồi chở Y K đến ngã ba D. Còn Y C, sau khi gọi điện rủ Y A và Y K đi đánh nhau, Y C xuống nhà bếp lấy 01 con dao bằng kim loại dài 0,34 mét giấu trong người và rủ Y N Byă (em trai của Y C) đi cùng Y C điều khiển xe mô tô biển số 47AX -

038.83, Y N Byã điều khiển xe mô tô Dream, biển số 47K8 - 4818 đi đến ngã ba D, trên đường đi thì gặp Y A đang điều khiển xe máy Vario chở Y K nên cả nhóm cùng nhau đi về hướng ngã ba D, đi được một đoạn thì Y N đi đổ xăng còn Y C, Y A và Y K đi đến ngã ba D, đứng đợi nhóm Y N Hmökk.

Đến khoảng 17 giờ 45 phút cùng ngày, Y N điều khiển xe mô tô 47H7 - 0960 chở Y D và Y B đến ngã ba D, cách vị trí của nhóm Y C khoảng 20 mét thì Y N dừng xe lại nhặt 01 cây gỗ bên lề đường, Y B nhặt 01 cây gậy tre để làm hung khí thì thấy nhóm của Y C đứng bên đường. Y N, Y D và Y B cầm dao, gậy chạy đến đuổi đánh nhóm Y C bỏ xe máy lại chạy về hướng xóm mía. Lúc này Y N Byã vừa đi đến thấy vậy cũng bỏ xe mô tô 47K8 - 4818 lại chạy theo nhóm Y C. Đuổi theo khoảng được 10 mét thì Y N, Y D và Y B dừng lại đi đến vị trí chiếc xe máy Vario và xe mô tô 47AX - 038.83, thấy trên gác chân xe máy Vario để 01 con dao dài 1,3 mét nên Y N lấy dao cùng với Y D dùng dao, gậy đập phá Vario của anh Y A, Y D dùng chân đạp ngã chiếc xe mô tô biển số 47AX - 038.83 của Y C rồi dùng dao mang theo chém vào bánh trước, làm lủng lốp. Thấy vậy Y B nói “*dừng đập phá nữa*” thì Y N và Y D dừng lại. Một lúc sau Y Q đến chở Y D còn Y N điều khiển xe máy biển số 47H7 - 0960 chở Y B đi về nhà.

Tại Bản kết luận định giá tài sản số 04/KLĐG ngày 21/01/2025 của Hội đồng định giá tài sản trong tổ tụng hình sự huyện K, kết luận: Xe mô tô, màu xám - đen nhãn hiệu Honda, số khung: MH1JMD11XRK543665, số máy: JMD1E1543570, năm sản xuất 2024 (chưa có biển số) trong tình trạng bị hư hỏng một số bộ phận như sau:

- Ốp nhựa tay lái bảo vệ đồng hồ công tơ mét bị vỡ bể, bung chốt rời khỏi vị trí ban đầu. Trên bề mặt có một vết nứt vỡ dài 04cm, làm bong tróc sơn trên bề mặt, trị giá 250.000 đồng;

- Ốp nhựa bảo vệ mặt đồng hồ công tơ mét bị vỡ bể, kích thước (05x14) cm, trị giá 2.950.000 đồng;

- Ốp trên tay lái bên trái có vết nứt vỡ dài 09cm, trị giá 200.000 đồng;

- Ốp nhựa bảo vệ mặt nạ phía trước bị vỡ bể bung chốt rời khỏi vị trí ban đầu, đồng thời làm giỏ kim loại rời khỏi vị trí ban đầu, trị giá 200.000 đồng;

- Phần mặt nạ phía trước xe mô tô bị vỡ bể bung chốt, kích thước (35x24) cm, trên bề mặt có nhiều vết chà xước nhựa nham nhở, trị giá 450.000 đồng;

- Ốp bảo vệ đèn xi nhan phía trước bên phải bị vỡ bể, kích thước (32x06) cm, trị giá 4.950.000 đồng;

- Tay cầm yên bên phải có vết hằn lún kim loại dài 04 cm, sâu 0,03cm, trị giá 180.000 đồng;

- Mặt lặn lốp xe sau có vết cắt dài 08cm, làm xì hơi lốp xe. Điểm gần nhất cách chữ F trong dòng chữ “FT 293” bên trái lốp là 29cm; Má lốp sau phía bên phải có vết cắt dài 5,5cm, sâu 01 cm. Điểm gần nhất cách chữ F trong dòng chữ “FT 293” bên phải lốp là 28 cm, trị giá 500.000 đồng.

Tổng giá trị tài sản là 9.680.000 đồng.

Ngày 10/4/2025, Cơ quan điều tra yêu cầu định giá thiệt hại chiếc xe mô tô biển số 47AX - 038.83, màu xanh nhãn hiệu SUZUKI, số loại: SATRIA, trong tình trạng có một vết cắt dài khoảng 04cm đến 06cm làm thủng lớp trước. Do không thu giữ được chiếc xe mô tô trên. Xét thấy các tài liệu cung cấp không đủ cơ sở định giá. Ngày 14/4/2025, Hội đồng định giá tài sản trong tố tụng hình sự huyện K, đã từ chối giám định.

Đồ vật, tài liệu Cơ quan điều tra tạm giữ gồm: 01 xe mô tô màu xám nhãn hiệu Honda số khung MH 1JMD11XRK5435, số máy JMD 1E543570 (chưa có biển số) trong tình trạng bị hư hỏng; 01 gậy gỗ dài 1,2 mét, đường kính 0,04 mét; 01 gậy gỗ (phần cơ bị da bị gãy) dài 0,37 mét, đường kính 0,03 mét; 01 cây gỗ dài 1,6 mét, đường kính 0,03 mét; 01 cây gậy tre dài 1,2 mét, đường kính 0,035 mét; 01 con dao dài 1,3 mét, phần cán dao dài 1,06 mét, rộng 0,025 mét, lưỡi dao dài 0,24 mét; 01 con dao dài 0,445 mét, phần cán dao bằng gỗ dài 0,145 mét, hai đầu cán dao được bọc kim loại màu vàng, lưỡi dao dài 0,3 mét; 01 con dao bằng kim loại dài 0,547 mét, cán dao dài 30 cm, rộng 0,025 mét, đường kính cán dao là 0,025 mét, lưỡi dao dài 0,247 mét; 01 con dao bằng kim loại dài 0,34 mét, phần cán dao hơi cong dài 0,13 mét, đường kính cán dao rộng 0,03 mét, lưỡi dao dài 0,21 mét, rộng 0,066 mét.

- Về xử lý vật chứng:

Đối với 01 xe mô tô màu xám nhãn hiệu Honda số khung MH1JMD11XRK5435, số máy JMD1E543570 (chưa có biển số) quá trình điều tra xác định là tài sản hợp pháp của ông Y T Byă, cơ quan cảnh sát điều tra đã xử lý vật chứng trả cho ông Y T Byă là chủ hữu.

Đối 03 gậy gỗ và 01 cây gậy tre; 03 con dao bằng kim loại thu giữ tại hiện trường, là tang vật của vụ án không có giá trị sử dụng nên tịch thu tiêu hủy.

- Về trách nhiệm dân sự:

Quá trình điều tra các bị cáo Y N, Y D, đã tự nguyện bồi thường chi phí sửa chữa chiếc xe mô tô nhãn hiệu Vario và xe mô tô biển số 47AX - 038.83 cho ông Y T và ông Y C Niê, tổng cộng là 11.500.000 đồng, các bị hại không có yêu cầu bồi thường gì thêm.

Cáo trạng số 11/CT-VKS ngày 29 tháng 4 năm 2025 của Viện Kiểm sát nhân dân huyện Krông Ana truy tố các bị cáo Y N, Y D về tội “*Cố ý làm hư hỏng tài sản*” theo khoản 1 Điều 178 Bộ luật Hình sự.

Quá trình tranh luận tại phiên tòa đại diện Viện kiểm sát nhân dân huyện Krông Ana đánh giá tính chất, mức độ hành vi phạm tội của các bị cáo và giữ nguyên quyết định truy tố bị cáo Y N, Y D về tội “*Cố ý làm hư hỏng tài sản*”. Đồng thời đề nghị Hội đồng xét xử:

- Áp dụng khoản 1 Điều 178; điểm b, s, h, i khoản 1, 2 Điều 51; khoản 1, 2, 5 Điều 65 Bộ luật hình sự.

+ Xử phạt bị cáo Y N từ 09 tháng đến 12 tháng tù nhưng cho hưởng án treo. Thời gian thử thách từ 18 tháng đến 24 tháng.

- Áp dụng khoản 1 Điều 178; khoản 1 Điều 101; điểm b, s, h, i khoản 1, 2 Điều 51; khoản 1, 2, 5 Điều 65 Bộ luật hình sự.

+ Xử phạt bị cáo Y D từ 06 tháng 09 tháng tù nhưng cho hưởng án treo . Thời gian thử thách từ 12 tháng đến 18 tháng.

- Về trách nhiệm dân sự:

Công nhận các bị cáo Y N, Y D đã bồi thường cho bị hại ông Y T Byã số tiền 11.000.000 đồng và ông Y C số tiền 500.000 đồng và bị hại không yêu cầu bị cáo bồi thường gì thêm.

- Về xử lý vật chứng : Căn cứ Điều 46; Điều 47 Bộ luật hình sự ; Điều 106 Bộ luật tố tụng hình sự:

+ Công nhận Cơ quan Cảnh sát điều tra Công an huyện K, tỉnh Đắk Lắk ra Quyết định xử lý vật chứng số 109/QĐ-ĐTTH ngày 24/02/2025 về trả lại 01 xe mô tô màu xám nhãn hiệu Honda số khung MH1JMD11XRK5435, số máy JMD 1E543570 (chưa có biển số) đã thu giữ cho ông Y T là chủ sở hữu hợp pháp.

+ Tịch thu tiêu hủy : 01 gậy gỗ dài 1,2 mét, đường kính 0,04 mét; 01 gậy gỗ (phần cơ bị da bị gãy) dài 0,37 mét, đường kính 0,03 mét; 01 cây gỗ dài 1,6 mét, đường kính 0,03 mét; 01 cây gậy tre dài 1,2 mét, đường kính 0,035 mét; 01 con dao dài 1,3 mét, phần cán dao dài 1,06 mét, rộng 0,025 mét, lưỡi dao dài 0,24 mét; 01 con dao dài 0,445 mét, phần cán dao bằng gỗ dài 0,145 mét, hai đầu cán dao được bọc kim loại màu vàng, lưỡi dao dài 0,3 mét; 01 con dao bằng kim loại dài 0,547 mét, cán dao dài 30 cm, đường kính cán dao là 0,025 mét, lưỡi dao dài 0,247 mét; 01 con dao bằng kim loại dài 0,34 mét, phần cán dao hơi cong dài 0,13 mét, đường kính cán dao rộng 0,03 mét, lưỡi dao dài 0,21 mét, rộng 0,066 mét là tang vật của vụ án không còn giá trị sử dụng.

- Các bị cáo Y N, Y D và người đại diện hợp pháp của bị cáo Y D không có ý kiến tranh luận gì, các bị cáo nói lời sau cùng: Bị cáo đã nhận thức được hành vi phạm tội của mình là sai trái , vi phạm pháp luật . Kính mong Hội đồng xét xử xem xét giảm nhẹ hình phạt được hưởng án treo để ở nhà lao động cùng gia đình , nuôi con nhỏ và là công dân tốt cho xã hội.

NHẬN ĐỊNH CỦA HỘI ĐỒNG XÉT XỬ:

Trên cơ sở nội dung vụ án, căn cứ vào các tài liệu trong hồ sơ vụ án đã được tranh tụng tại phiên tòa, Hội đồng xét xử nhận định như sau:

[1]. Về hành vi, quyết định tố tụng của Điều tra viên, Cơ quan điều tra Công an huyện K, Kiểm sát viên, Viện kiểm sát nhân dân huyện Krông Ana trong quá trình điều tra, truy tố đã thực hiện đúng về thẩm quyền, trình tự, thủ tục quy định của Bộ luật Tố tụng hình sự. Quá trình điều tra và tại phiên tòa , bị cáo, người đại diện hợp pháp bị cáo , bị hại, người tham gia tố tụng khác không có người nào có ý kiến hoặc

khiếu nại về hành vi, quyết định của Cơ quan tiến hành tố tụng, người tiến hành tố tụng. Do đó, các hành vi, quyết định tố tụng của Cơ quan tiến hành tố tụng, người tiến hành tố tụng đã thực hiện đều hợp pháp.

[2]. Về thủ tục tố tụng: Người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan Y K, Y N, Y T, Y C Niê có đơn xin xét xử vắng mặt . Xét thấy việc vắng mặt của những người này không ảnh hưởng đến việc xét xử , vì trong quá trình điều tra họ đã cung cấp lời khai, căn cứ vào khoản 1 Điều 292 của Bộ luật tố tụng hình sự, Hội đồng xét xử vẫn tiến hành xét xử vụ án theo thủ tục chung.

[3]. Về nội dung vụ án : Xét lời khai nhận tội của các bị cáo tại phiên tòa phù hợp với lời khai của người bị hại, người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan và các chứng cứ, tài liệu có trong hồ sơ vụ án nên có đủ cơ sở để kết luận: Do mâu thuẫn cá nhân nên khoảng 17 giờ 45 phút ngày 13/12/2024, tại ngã ba D, thuộc buôn E, xã B, huyện K, tỉnh Đắk Lắk, Y N và Y D, đã thực hiện hành vi cố ý dùng dao, gây đập phá làm hư hỏng tài sản 01 chiếc xe mô tô nhãn hiệu Vario (chưa có biển số) của ông Y T và 01 chiếc xe mô tô biển số 47AX - 038.83 của ông Y C Niê, giá trị thiệt hại là 9.680.000 đồng thì bị xử lý.

[4]. Viện kiểm sát nhân dân huyện Krông Ana truy tố các bị cáo Y N, Y D về tội “*Cố ý làm hư hỏng tài sản* ” theo quy định tại khoản 1 Điều 178 Bộ luật hình sự, là hoàn toàn có cơ sở, đúng người, đúng tội, đúng pháp luật.

Tại Điều 178 Bộ luật Hình sự quy định:

“1. Người nào hủy hoại hoặc cố ý làm hư hỏng tài sản của người khác trị giá từ 2.000.000 đồng đến dưới 50.000.000 đồng hoặc dưới 2.000.000 đồng nhưng thuộc một trong các trường hợp sau đây, thì bị phạt tiền từ 10.000.000 đồng đến 50.000.000 đồng, phạt cải tạo không giam giữ đến 03 năm hoặc phạt tù từ 06 tháng đến 03 năm: ...”

Xét hành vi phạm tội của các bị cáo là nguy hiểm cho xã hội , xâm phạm đến tài sản hợp pháp của công dân được pháp luật bảo hộ, gây mất an ninh trật tự tại xã B nói riêng, địa bàn huyện K nói chung. Các bị cáo là người có đầy đủ khả năng nhận thức được hành vi của mình là vi phạm pháp luật , nhưng do coi thường pháp luật , coi thường tài sản của người khác , do mâu thuẫn cá nhân mà bị cáo Y N, Y D đã dùng dao, gây đập phá làm hư hỏng tài sản 01 chiếc xe mô tô nhãn hiệu Vario (chưa có biển số) của ông Y T và 01 chiếc xe mô tô biển số 47AX - 038.83 của ông Y C Niê, giá trị thiệt hại là 9.680.000 đồng. Hành vi phạm tội của bị cáo cần phải xử phạt nghiêm minh bằng với mức hình phạt tương xứng với nhân thân, tính chất, mức độ do hành vi phạm tội của bị cáo gây ra.

Đây là vụ án động phạm giản đơn , các bị cáo cùng là người thực hành hành vi làm hư hỏng tài sản của người khác . Tuy nhiên, bị cáo Y N là người rủ bị cáo Y D đi cùng đến địa điểm ba D , thuộc buôn E, xã B đánh nhau nhóm Y C Byă, khi nhóm Y C Byă bỏ chạy thì nhóm Y N đuổi được khoảng 10 m rồi không đuổi nữa quay lại thấy xe của nhóm Y C Byă thì bị cáo Y N và Y D dùng dao, gây đập xe máy của nhóm Y C Byă. Vì vậy, xét tính chất mức độ hành vi phạm tội thì bị cáo Y N phải chịu trách nhiệm hình sự cao hơn bị cáo Y D là phù hợp.

Xét bị cáo Y D khi phạm tội chưa đủ 18 tuổi nên được áp dụng khoản 1 Điều 101 Bộ luật hình sự để quyết định hình phạt đối với người từ đủ 16 tuổi đến dưới 18 tuổi.

[5]. *Các tình tiết tăng nặng, giảm nhẹ:*

- Về tình tiết tăng nặng: Các bị cáo không có tình tiết tăng nặng.
- Về tình tiết giảm nhẹ : Trong quá trình điều tra và tại phiên tòa , các bị cáo đã khai báo thành khẩn , biết ăn năn hối cải về hành vi phạm tội của mình , bị cáo đã tự nguyện bồi thường toàn bộ theo yêu cầu của bị hại ; các bị cáo phạm tội lần đầu và thuộc trường hợp ít nghiêm trọng ; các bị cáo phạm tội gây thiệt hại không lớn và là người dân tộc thiểu số. Vì vậy, khi quyết định hình phạt đối với các bị cáo cần áp dụng các tình tiết giảm nhẹ trách nhiệm hình sự quy định tại điểm b, h, s, i khoản 1, 2 Điều 51 Bộ luật hình sự để thể hiện chính sách khoan hồng, nhân đạo của pháp luật.

[6]. *Các biện pháp tư pháp:*

- *Về trách nhiệm dân sự:* Căn cứ Điều 48 Bộ luật hình sự; Các Điều 584, 586 và 590 Bộ luật dân sự 2015:

Xét thấy giữa bị cáo và người có quyền lợi , nghĩa vụ liên quan tự nguyện thỏa thuận bồi thường không vi phạm điều cấm pháp luật , không trái đạo đức xã hội nên cần công nhận các bị cáo Y N, Y D đã bồi thường cho ông Y T Byă số tiền 11.000.000 đồng và ông Y C Niê số tiền 500.000 đồng và những người này không yêu cầu bị cáo bồi thường gì thêm.

- *Về xử lý vật chứng :* Căn cứ Điều 46; Điều 47 Bộ luật hình sự ; Điều 106 Bộ luật tố tụng hình sự:

- + Công nhận Cơ quan Cảnh sát điều tra Công an huyện K, tỉnh Đắk Lắk ra Quyết định xử lý vật chứng số 109/QĐ-ĐTTH ngày 24/02/2025 về trả lại 01 xe mô tô màu xám nhãn hiệu Honda số khung MH 1JMD11XRK5435, số máy JMD 1E543570 (chưa có biển số) đã thu giữ cho ông Y T Byă là chủ sở hữu hợp pháp.

- Tịch thu tiêu hủy : 01 gậy gỗ dài 1,2 mét, đường kính 0,04 mét; 01 gậy gỗ (phần cơ bị da bị gãy) dài 0,37 mét, đường kính 0,03 mét; 01 cây gỗ dài 1,6 mét, đường kính 0,03 mét; 01 cây gậy tre dài 1,2 mét, đường kính 0,035 mét; 01 con dao dài 1,3 mét, phần cán dao dài 1,06 mét, rộng 0,025 mét, lưỡi dao dài 0,24 mét; 01 con dao dài 0,445 mét, phần cán dao bằng gỗ dài 0,145 mét, hai đầu cán dao được bọc kim loại màu vàng, lưỡi dao dài 0,3 mét; 01 con dao bằng kim loại dài 0,547 mét, cán dao dài 30 cm, rộng 0,025 mét, đường kính cán dao là 0,025 mét, lưỡi dao dài 0,247 mét; 01 con dao bằng kim loại dài 0,34 mét, phần cán dao hơi cong dài 0,13 mét, đường kính cán dao rộng 0,03 mét, lưỡi dao dài 0,21 mét, rộng 0,066 mét là tang vật của vụ án không còn giá trị sử dụng.

[7]. Về án phí : Các bị cáo Y N Hmők, Y D Byă phải chịu án phí hình sự sơ thẩm theo quy định pháp luật.

Vì các lẽ trên;

QUYẾT ĐỊNH:

[1]. Về tội danh:

- Căn cứ khoản 1 Điều 178 Bộ luật hình sự.
- Tuyên bố: Các bị cáo Y N Hmők, Y D Byă phạm tội “*Cố ý làm hư hỏng tài sản*”.

[2]. Về điều luật áp dụng và mức hình phạt:

- Căn cứ khoản 1 Điều 178; điểm b, s, h, i khoản 1, 2 Điều 51; khoản 1, 2, 5 Điều 65 Bộ luật hình sự.

Xử phạt bị cáo Y Na Hmők 09 tháng tù nhưng cho hưởng án treo. Thời gian thử thách 18 tháng tính từ ngày tuyên án.

- Căn cứ khoản 1 Điều 178; khoản 1 Điều 101; điểm b, s, h, i khoản 1, 2 Điều 51; khoản 1, 2, 5 Điều 65 Bộ luật hình sự.

Xử phạt bị cáo Y Duy Byă 06 tháng tù nhưng cho hưởng án treo. Thời gian thử thách 12 tháng tính từ ngày tuyên án.

Giao các bị cáo cho Ủy ban nhân dân xã D, huyện K, tỉnh Đắk Lắk là nơi cư trú của bị cáo để giám sát, giáo dục bị cáo trong thời gian thử thách. Trường hợp người được hưởng án treo thay đổi nơi cư trú thì thực hiện theo quy định tại khoản 1 Điều 69 Luật thi hành án hình sự.

Trong thời gian thử thách, người được hưởng án treo cố ý vi phạm nghĩa vụ 02 lần trở lên thì Tòa án có thể quyết định buộc người được hưởng án treo phải chấp hành hình phạt tù của bản án đã cho hưởng án treo.

[3]. Các biện pháp tư pháp:

- Về xử lý vật chứng: Căn cứ Điều 46; Điều 47 Bộ luật hình sự ; Điều 106 Bộ luật tố tụng hình sự:

+ Công nhân Cơ quan Cảnh sát điều tra Công an huyện K, tỉnh Đắk Lắk ra Quyết định xử lý vật chứng số 109/QĐ-ĐTTH ngày 24/02/2025 về trả lại 01 xe mô tô màu xám nhãn hiệu Honda số khung MH 1JMD11XRK5435, số máy JMD 1E543570 (chưa có biển số) đã thu giữ cho ông Y T Byă là chủ sở hữu hợp pháp.

+ Tịch thu tiêu hủy : 01 gậy gỗ dài 1,2 mét, đường kính 0,04 mét; 01 gậy gỗ (phần cơ bi da bị gãy) dài 0,37 mét, đường kính 0,03 mét; 01 cây gỗ dài 1,6 mét, đường kính 0,03 mét; 01 cây gậy tre dài 1,2 mét, đường kính 0,035 mét; 01 con dao dài 1,3 mét, phần cán dao dài 1,06 mét, rộng 0,025 mét, lưỡi dao dài 0,24 mét; 01 con dao dài 0,445 mét, phần cán dao bằng gỗ dài 0,145 mét, hai đầu cán dao được bọc kim loại màu vàng, lưỡi dao dài 0,3 mét; 01 con dao bằng kim loại dài 0,547 mét, cán dao dài 30 cm, rộng 0,025 mét, đường kính cán dao là 0,025 mét, lưỡi dao dài 0,247 mét; 01 con dao bằng kim loại dài 0,34 mét, phần cán dao hơi cong dài 0,13 mét, đường kính cán dao rộng 0,03 mét, lưỡi dao dài 0,21 mét, rộng 0,066 mét là tang vật của vụ án không còn giá trị sử dụng.

(Vật chứng có đặc điểm như biên bản giao nhận vật chứng ngày 20/5/2025 giữa Cơ quan CSĐT Công an tỉnh Đ và Chi cục thi hành án dân sự huyện Krông Ana).

- Về trách nhiệm dân sự: Căn cứ Điều 48 Bộ luật hình sự; Các Điều 584, 586 và 590 Bộ luật dân sự 2015: Công nhận các bị cáo Y N Hmők, Y D Byă đã tự nguyện bồi thường cho ông Y T Byă số tiền 11.000.000 đồng và ông Y C Niê số tiền 500.000 đồng và những người này không yêu cầu bị cáo bồi thường gì thêm.

[4]. Về án phí hình sự sơ thẩm: Áp dụng khoản 2 Điều 136 của Bộ luật tố tụng hình sự; điểm a khoản 1 Điều 23 của Nghị quyết số 326/2016/UBTVQH14 ngày 30/12/2016 của Ủy ban thường vụ quốc hội, quy định về mức thu, miễn, giảm, thu, nộp, quản lý và sử dụng án phí và lệ phí Tòa án.

Mỗi bị cáo Y N Hmők, Y D Byă phải chịu 200.000 (Hai trăm nghìn) đồng án phí hình sự sơ thẩm.

Các bị cáo, người đại diện hợp pháp của bị cáo, bị hại và người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan Y B có mặt được quyền kháng cáo bản án trong thời hạn 15 ngày kể từ ngày tuyên án. Người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan Y K, Y N, Y T Byă, Y C Niê vắng mặt có quyền kháng cáo trong hạn 15 ngày kể từ ngày nhận được bản án hoặc niêm yết bản án.

Nơi nhận:

- TAND tỉnh Đắk Lắk;
- VKSND tỉnh Đắk Lắk;
- VKSND huyện Krông Ana;
- Chi cục THADS huyện Krông Ana;
- Cơ quan điều tra Công an tỉnh Đắk Lắk;
- Phòng hồ sơ nghiệp vụ Công an tỉnh Đắk Lắk (PV06);
- UBND xã D;
- Bị cáo, người TGTT khác;
- Công thông tin điện tử Tòa án;
- Lưu hồ sơ vụ án.

**TM. HỘI ĐỒNG XÉT XỬ SƠ THẨM
THẨM PHÁN - CHỦ TỌA PHIÊN TÒA**

(Đã ký)

Đỗ Văn Thành